

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

1/2022

ročník/volume 32

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article:

Typ článku/Type of article: editoriál/editorial

Strany/Pages: 3 – 6

Dátum vydania/Publication date: 21. marec 2022/March 21, 2022

SODB
2±21

SČÍTANIE
OBYVATEĽOV,
DOMOV A BYTOV

EDITORIÁL

Vážení čitatelia,

toto monotematické číslo sme venovali jednoznačne najväčšiemu projektu Štatistického úradu SR – Sčítaniu obyvateľov, domov a bytov 2021. Ide o projekt, ktorý sa v roku pokračujúcej pandémie dotkol každého z nás, či ako obyvateľa, alebo experta štatistika.

Sčítanie obyvateľov domov a bytov (SODB 2021) je jediné vyčerpávajúce zisťovanie v oblasti sociálnych štatistík. Realizuje sa každých 10 rokov a zbierané údaje slúžia nielen na vyhodnotenie zmien v spoločnosti a nastavenie nových politík, ale aj na porovnanie vývoja Slovenska s inými krajinami Európskej únie a sveta. Sčítanie obyvateľov, domova bytov 2021 však bolo iné ako tie v minulosti.

PhDr. Ludmila Ivančíková, PhD.

Štatistický úrad Slovenskej republiky navrhol a zrealizoval nový koncept, ktorým nahradil tradičné sčítanie na Slovensku. SODB 2021 bolo integrovaným sčítaním, založeným na kombinácii údajov od obyvateľov a údajov z administratívnych zdrojov. Zároveň bolo plne elektronickým sčítaním bez použitia papierových formulárov. Pandémia spôsobila posun asistovaného sčítania u obyvateľov, napriek tomu úrad odprezentoval prvé základné údaje už v roku sčítania, k čomu prispela predovšetkým intenzívna vysoko odborná práca pri spracovaní údajov, ako aj snaha všetkých zúčastnených.

Sčítanie je zložitým procesom, medzinárodná metodika nasledujúceho cenzu sa začína navrhovať často v roku realizácie posledného. Príprava nového konceptu si vyžiadala viac času, analýzu prístupov, skúseností a množstvo inovácií. Cieľom tohto monotematického čísla je preto zdokumentovať činnosti s dôrazom na projektový manažment a štatistické biznis procesy. Jednotlivé články monitorujú prípravu a realizáciu konceptu z hľadiska časovej a obsahovej logiky. Z uvedeného dôvodu nie je špeciálne číslo rozdelené tak ako zvyčajne na vedecké a informačné články.

Východiská konceptu nového sčítania a jeho prípravu opísali odborné garanky sčítania. V oblasti územnej prípravy bol kľúčovým nielen aspekt adresného bodu, čiže detailnejšia úroveň ako pri minulých sčítaniach, ale aj snaha o presnosť implementovaním metódy štatistických adresných bodov. Nadväzujúce elektronické sčítanie domov a bytov, ktoré realizovala samospráva je opísané v teoreticko-metodologických východiskách informačného systému. Časť implementovanej metodiky týkajúcej sa integrovaného sčítania je opísaná v príspevku zameranom na využitie administratívnych zdrojov údajov v spojitosti s elektronickým sčítaním obyvateľov pre účel autentifikácie a vyplnenia elektronického formulára. Samotné elektronické sčítanie obyvateľov, ktoré zahŕňalo predovšetkým terénny zber bolo zdokumentované v príspevku o podpore terénneho zisťovania pre prvé plne elektronické sčítanie obyvateľov, domov a bytov.

Úrad zverejnil prvé základné údaje z SODB 2021 v decembri 2021. Postupné šírenie údajov bude pokračovať v priebehu roka 2022. K dispozícii budú postupne aj

anonymizované údaje pre výskumné a analytické práce, a teda aj ďalšie vedecké a odborné články na tému SODB 2021.

PhDr. Ľudmila IVANČÍKOVÁ, PhD.

Autorka je generálnou riaditeľkou Sekcie sociálnych štatistík a demografie Štatistického úradu SR a odbornou garantkou Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021.

EDITORIAL

Dear readers,

This monothematic issue is dedicated to the undoubtedly largest project of the Statistical Office of the SR – the 2021 Population and Housing Census. It is a project that affected each of us in the year of the ongoing pandemic, whether as a resident or an expert-statistician.

The Population and Housing Census (2021 Census) is the only comprehensive survey in the field of social statistics. It is carried out every 10 years and the collected data are used not only for the evaluation of changes in the society and the setting of new policies, but also for the comparison of the development of Slovakia with other countries of the European Union and the world. However, the 2021 Population and Housing Census was different from the previous censuses.

The Statistical Office of the Slovak Republic designed and implemented a new concept in order to replace the traditional census in Slovakia. The 2021 Census was an integrated one, based on a combination of population data and data from the administrative sources. At the same time, it was a fully electronic census, without the use of paper forms. The pandemic caused a shift in the assisted census among the population, however, the Office presented the first basic data in the year of the census, which was mainly due to the intensive highly professional work in data processing, as well as thanks to the efforts of all persons involved.

The census itself is a complex process, the international methodology of the next census begins to be proposed often in the year of the last census. The preparation of the new concept required more time, analysis of approaches, experience and more innovation. The aim of this monothematic issue is therefore to document activities with an emphasis on project management and statistical business processes. The individual articles monitor the preparation and implementation of the concept in terms of time and content logic. Therefore, this special issue is not divided as usual into scientific and informative articles.

The framework of the new census concept and its preparation were described by the project managers of the census. In the field of territorial preparation, not only the aspect of the address point was crucial, i.e. a more detailed level than in the previous censuses, but also striving for accuracy in implementing the method of statistical address points.

The follow-up electronic census of houses and dwellings, which was carried out by the local government, is described in the theoretical and methodological basis of the information system. Part of the implemented methodology regarding the integrated census is described in the paper focused on the use of administrative data sources in connection with the electronic census for the purpose of authentication and completion of the electronic form. The electronic census itself, which covered mainly the field

survey, was documented in the article on the support of the field survey for the first fully electronic population and housing census.

In December 2021, the Office released the first basic data from the 2021 Census. The gradual release of data will continue during 2022. Anonymized data for research and analytical work will be available, as well as other scientific and professional articles on the 2021 Census.

Author works in Statistical Office of the Slovak Republic to the position of the Director of Social Statistics and Demography. She is the professional guarantor of the Population and Housing Census 2021.